

Vertelling bij HAND 21,40-22,22

Inzicht in een blinde vlek

Midden in de stad staat een groot huis.

In dat huis wonen Romeinse soldaten. Het huis is een kazerne.

Op het plein voor de kazerne staan mensen.

Ze praten met elkaar, ze wijzen naar de kazerne.

Sommige mensen kijken heel kwaad. Waarom?

Ze zijn boos op Paulus.

Maar waar is Paulus dan? Paulus zit in die kazerne gevangen en wordt bewaakt door soldaten.

Paulus zegt tegen de hoofdman van de soldaten: 'Al die mensen buiten zijn boos op me.

Maar het zijn mensen van mijn eigen volk. Ik wil iets tegen hen zeggen. Mag dat?'

De hoofdman denkt na.... 'Goed' zegt hij.

Hij doet de deur open.

De mensen zien Paulus staan en ze schreeuwen: 'Weg met hem!'

Maar hoor, Paulus praat tegen hen in hun eigen taal. Het wordt stil.

Alleen de stem van Paulus klinkt: 'Mensen, lang geleden, hoorde ik verhalen over Jezus en ik dacht dat Jezus verkeerde dingen deed.

Ik dacht dat het niet goed was wat hij aan de mensen leerde.

Ik wist zeker, dat ik gelijk had. Maar Jezus heeft mij zelf laten zien, dat ik het verkeerd zag. En nu moet ik dat aan iedereen vertellen. Ik kan niet anders.

Alle mensen, in alle landen, mogen de verhalen van Jezus horen.'

Iemand roept: 'Maar die mensen houden zich niet aan onze regels!' 'Dat klopt' zegt Paulus, 'in andere landen doen de mensen andere dingen dan wij. Maar dat hindert niet. Het is een begin.'

De mensen op het plein willen het niet begrijpen.

Ze hebben geen zin meer om naar Paulus te luisteren.

Ze worden weer boos en schreeuwen: 'Weg met die man. Weg met Paulus!'

De hoofdman vindt dat het nu te gewaarloos wordt en neemt Paulus weer mee naar binnen in de gevangenis.

En Lukas? Die heeft alles gezien en gehoord en heeft het allemaal in zijn dagboek bijgeschreven. Hij zal het nooit vergeten en hij zal verder vertellen, hoe Paulus tot inzicht kwam.

Prek bij de doopdienst op zondag 9 maart 1997 Grote of St. Vituskerk Stiens

Gemeente van Jezus onze Heer,

Net als Jezus dnige jaren eerder staat nu Paulus in Jeruzalem voor de Hoge Raad, het Sanhedrin. Maar Paulus kan zich, in onderscheid met Jezus, beroepen op de romeinse wet. De spanning in de zaal is voelbaar: Deze Paulus loopt in het voetspoor van die Jezus, die destijds gekruisigd was. Het Sanhedrin heeft geen behoefte aan nog meer onrust. En ze roepen net als bij Jezus 'weg met hem'.

Paulus hier voor de Hoge Raad zeilt tussen de juridische klippen door, om zijn doel te bereiken: Het evangelie te brengen in Rome en zo het goede nieuws van Jezus de wereld in te krijgen.

Paulus zal uiteindelijk toch hetzelfde lot ondergaan als Jezus: De dood. Omdat romeinse staatsburgers niet mochten worden gekruisigd werd Paulus na zijn veroordeling onthoofd, vlak buiten de stadsmuren. Een beroemde uitspraak van Paulus luidt: 'Het leven is mij Christus, het sterven gewin.' Zijn angst voor de dood was vervaagd, Paulus zag de dood als een nieuw begin.

Maar wij blijven nog even bij het leven van Paulus, nu hij voor de Hoge Raad staat. Tussen de juridische klippen doorzeilen doet Paulus door de twee hoofdgroepen in het Sanhedrin tegen elkaar uit te spelen. De Hoge Raad bestaat namelijk uit sadduceeën en farizeeën.

De saduceeën zijn voorname mensen uit de groep van de priesteradel. Het zijn rijke mensen, die veel hadden geïnvesteerd in het tempelcomplex. Oneerbiedig zouden wij zeggen: Sponsors, met hele specifieke belangen. Hun opvattingen waren zeer conservatief. En dat blijkt o.a. uit het feit, dat zij allen de schriftelijk Tora accepteerden en niet de daarnaast bestaande mondelinge overleveringen. *farizeeën*
Deze saduceeën hadden in de tijd van Jezus de overgrote meerderheid in het Sanhedrin. Zij waren de voornaamste aanstichters van het gericht over Jezus.

De tweede grote groep zijn de farizeeën. Dit zijn meer progressief denkende mensen. Meer dan alleen maar de letter van de Tora hadden ze aandacht voor de mondelinge interpretatie van de Tora, voor de ethiek zouden wij zeggen. De oude Tora moest in een nieuwe tijd actueel worden teogepast. Er kwamen vanuit deze groep steeds nieuwe interpretaties en gezichtspunten.

Paulus, zelf een leerling uit de school van de farizeeën was in zijn tijd ook een vernieuwende denker. De zaak en het leven van Jezus lagen nog vers in het geheugen, maar Paulus richtte zich in zijn denken en spreken op de toekomst, op een nieuwe tijd, een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. Paulus getuigde van de opstanding der doden. En zijn woorden roepen ook hier voor de Hoge Raad onrust op. Maar meer nog zijn we hier vandaag getuige van de strijd tussen die twee groepen de sadduceeën en de farizeeën. Wij zouden zeggen de ouderwetse en de nieuwerwetse gelovigen. *(verkweten / ontzinnig)*

Die tegenstelling is ^{elke} ~~er~~ in ~~de~~ gemeente eigenlijk altijd aanwezig: Mensen die traditioneel zijn in hun denken en doen en daarnaast mensen die meer eigentijds denken en geloven. En Paulus probeert die twee tegen elkaar uit te spelen, en met elkaar in strijd te brengen,

zodat hijzelf daartussendoor kan zeilen, en de aandacht van zich afleiden.

Maar in de gemeente nu, zullen wij die verschillende modaliteiten in de gemeente zoveel mogelijk met elkaar moeten laten kennismaken. Mensen van de traditie en mensen van vernieuwing moeten ook in de gemeente vruchtbaar kunnen samenwerken, als de wil daartoe maar aanwezig is.

Ik heb vandaag de geloofsbelijdenis laten zingen. Voor het eerst sinds ik hier predikant ben. Mijn aarzeling is steeds geweest, dat er voor en tegenstanders zijn van die woorden van de apostolische geloofsbelijdenis. De een zal er aan gehecht zijn, omdat de woorden de kern samenvatten van hun geloof, anderen zullen deze geloofsbelijdenis zien als een document van zijn eigen tijd, maar niet als maatgevend voor het geloof van nu.

En ^{niel}ieder ^{belijde} opvatting heeft recht van bestaan in de gemeente, het is geven en nemen, en zo nu en dan water bij de wijn. Want niemand van ons zal de ander een bepaalde manier van geloven willen opleggen. En allen zijn wij betrokken bij de gemeente, bij diezelfde gemeente. En als een gemeente zijn wij op reis.

Als kerkeraad en als predikant moet je dan soms net als Paulus tussen de klippen doorzeilen, rekening houdend met diverse opvattingen.

Ieder heeft zijn eigen vormen voor de verborgen omgang met God.

Maar de gemeenschap daarvoor zijn we samen verantwoordelijk.

En dan zoeken we steeds opnieuw naar wat ons uiteindelijk in de grond van ons geloof aan elkaar bindt.

Zoals de doop.

De doop zelf is niet onderhevig aan partijvorming.

Wel de bediening van de doop. Kerken hebben zich in de geschiedenis aanmatigende uitspraken gepermitteerd: Die mocht wel gedoopt, maar die hun kinderen om bepaalde redenen weer niet. ^{kel.} ^{kel.}

Maar de doop zelf is onveranderlijk: Gods daad van liefde aan deze mens, die gedoopt wordt, daar kunnen wij onmogelijk tussenkomen.

De les die ik trek uit de schriftlezingen van vandaag is dat het belangrijk is hoe wij geloven, maar dat het nog belangrijker is, dat wij geloven!

De vraag hoe wij geloven levert veel strijd en ongenoegen op.

Maar dat wij geloven, daarin kunnen wij elkaar vinden.

Misschien hebben de blijdenisgeschriften van het christendom wel te precies willen vastleggen wat wij moeten geloven, en te weinig aandacht gehad, voor het feit, dat mensen geloven in God.

Een saduceer zal zich verheven voelen boven een farizeer, wij mogen ons misschien verheven voelen boven de kortzichtigheid in Paulus' opvattingen, en er mogen traditionele en vernieuwende gelovigen zijn in onze eigen gemeente; wat ons bindt is, dat wij door water en Geest herboren worden, zo zegt het Johannesevangelie. ^{zelf}

De doop van je kind is als een soort hergeboorte. Een nieuw begin. God heeft je dit kind gegeven, en bij de doop geeft God dit kind een doopnaam. Het water van de doop

symboliseert dat wij gered worden van de ondergang, het water symboliseert de reiniging van ons leven. Het water laat ons zien, dat wij in Gods liefde geborgen zijn.

En wij als gemeente zijn blij, dat jullie als doopouders je kind hier ten doop hebt gehouden, omdat wij daardoor als gemeente weer worden herinnerd aan wat ons bindt: De trouw en liefde van God.

Het is een farizeer, die in de nacht in gesprek is met Jezus. Nikodemus. Hun ontmoeting was overdag te gevaarlijk. Deze Nikomedus zal zich ontwikkelen tot een vriend van Jezus, en tot een pleitbezorger voor zijn zaak. En Jezus spreekt tot hem over het opnieuw geboren worden van een mens, door water en Geest. Het water waarin wij neergaan en ondergaan en de Geest die ons doet herrijzen en opstaan.

Voor onszelf en voor onze kinderen hopen wij op deze nieuwe geboorte: Dat dood en ondergang, niet het laatste woord hebben, maar dat er herrijzenis, opstanding, nieuw leven, een nieuw begin gevonden wordt.

in liefde en vrede
Het is geen kunst om in de gemeente de tegenstellingen aan te scherpen.
Het is geen kunst om als kerken te bakkeleien over doopopvattingen.
Het is geen kunst om twee partijen tegen elkaar op te zetten.

Het is wel een kunst, om de Geest van God in je leven te voelen en binnen te laten, en zo die reis naar Gods koninkrijk aan te gaan.

Het is levenskunst en geloofkunst, om je hart open te stellen voor Gods liefde en trouw, en die liefde door te geven aan je kinderen.

Ik spreek vandaag bij de doop van jullie kinderen de hoop uit, dat je als gezin die reis naar Gods koninkrijk zult ondernemen, ook wanneer de wind tegen zit. En ik hoop dat jullie erin mogen slagen om de verhalen van God en mensen mee te geven aan je kinderen. *Verbeelden = plattegrond v. het leven v. Jezus en de gemeente.*
Ik hoop ook dat je als lid van deze gemeente je steentje zult bijdragen aan de opbouw van de gemeente, want jullie zijn straks diegenen die het gemeentewerk moeten verder dragen in de toekomst.

Gemeente het is belangrijk hoe wij geloven, en het is spannend om daarover te spreken met elkaar, maar belangrijker is, dat wij geloven, in de voltooiing van Gods koninkrijk.
AMEN